

Editorial

E... ¿como non?, de novo volve saí-lo SAUDIÑA cara á escola: cara ás e ós profesionais da comunidade educativa que aquí en Galicia, e agora, están a facer posible a escola universal na que se constrúen, día a día do curso escolar, os alicerces do nivel educativo da nosa cidadanía, do presente e do futuro.

A verdade é que a redacción do Saudiña goza de moi boa saúde. O último chamamento ó profesorado para editar un número do Saudiña, vehiculizado a través das asesorías de tódolos centros de formación e recursos, acadou artigos, fotos, e notas abundas para dous números deste modesto pero digno periódico, ocupado na divulgación das experiencias pedagóxicas e recursos didácticos que veñen sendo útiles para o desenvolvemento dos eixos transversais do currículo, así como os efectos que provoca a transmisión e práctica de determinados valores nos centros, que explicita claramente o ata o de agora chamado, currículo oculto.

Este labor de explicitación estase a facer, como ben demostra o feito comentado do crecemento dos artigos remitidos, aínda que non coa lixeireza desexable no ritmo de xeralización destas experiencias educativas innovadoras. Ben é certo, tamén, que cómpre un maior compromiso, implicación e apoio interno ás áreas transversais e ós valores manexados, desde as direccións, os claustros, as familias e o alumnado. Faise necesario, ademais, contar con compromiso, implicación e apoio externos, prestados dende a comunidade local na que vive cada escola —concellos, servizos sociais e sanitarios, asociacións e organizacións cidadás, empresas, medios de comunicación, teñen moi bo papel que xogar no currículo transversal do centro—.

Sexamos realistas: para triunfar pedagóxicamente e poder lograr obxectivos de proxecto educativo e curricular en áreas transversais, é preciso que a comunidade educativa dispoña dunha alta calidade na planificación e na xestión do proceso educativo, ademais da concorrencia dunha alta calidade técnico-profesional dotada dos recursos máis adecuados, tanto aqueles accesibles e subministrados a través das novas tecnoloxías da información e comunicación, como os de carácter máis xeral no marco das instalacións e funxibles utilizados, así como da organización da seguridade e do confort construídos entre todos.

As achegas recibidas para confecciona-lo SAUDIÑA que tes nas mans, permiten afirmar que habita nas escolas un novo, progresivo e poderoso movemento pedagóxico e didáctico, de anovamento e preocupación pola explicitación e práctica da transversalidade curricular, como ben demostran os contidos recollidos neste número: unha transversalidade crecentemente multiárea, onde se entremesturan ou se enfatizan intencionadamente, dende o consumo nun desenvolvemento sustentable de calidade, ata o coidado da saúde, do contorno, da calidade das alternativas de ocio, da ordenación da complexa circulación vial que nos envolve, e da prevención de accidentes de todo tipo nas respectivas instalacións e ocupacións nas que vivimos as persoas, sen deixar atrás os valores sociais e culturais que rexen as interaccións persoais e grupais, elementos todos eles tan esenciais na abordaxe e desenvolvemento da transversalidade. Afortunadamente, novos coñecementos, crecentes recursos e novas tecnoloxías, impulsan este imparabile proceso nas escolas de Galicia.

Os criterios que rexeron a selección de contidos foron: a relación directa cos eixos transversais, a concreción das ideas expostas, o carácter innovador ou a formulación novidosa con interese para o profesorado, así como os avances cara ós conceptos de comunidade e sociedade educadoras na que converxen e se coordinan varias institucións, fronte ás accións individuais sen máis obxectivo que o protagonismo da institución que as promove, entendendo que a misión do Saudiña é a de exemplificar tratamentos sempre integradores e nunca aditivos, fuxindo daqueles episodios, atomizados, parcelados ou efemerizantes.

Que se desfrute da lectura deste SAUDIÑA, que se poida provoca-lo desexo de poñer cousas en práctica na escola de Galicia, que se conecten e ordenen algunhas ideas en torno á práctica da transversalidade curricular, que en abril do vindeiro ano saia un novo número de Saudiña, son frases que ben poden expresa-lo sentimento colectivo do equipo de redacción, quen aproveita con san descaro esta ocasión para solicita-la máis ampla participación do profesorado na creación cooperativa que representa este periódico, que... ¿como non?, sae cando ten que saír, cara ó destino do que nace: o esforzo continuado por mellora-la calidade das escolas de Galicia.

Sumario

Entrevista a Fernando Márquez	2
Un cambio de materiais... ¿un cambio máis profundo?	4
Certame europeo do consumidor novo	5
Estructura-lo currículo dende a transversalidade e a titoría. Convivencia de educación infantil	6
O verme larpeiro	8
A maqueta ferroviaria como recurso didáctico: do traballo tecnolóxico ó coñecemento da historia local	10
A multiculturalidade nas actividades escolares	12
Temas transversais na educación física	14
¡Estamos de aniversario!	14
Recuperación e uso didáctico dunha charca na área da Xunqueira do Lérez	15
O Anel	18
"Encontros lúdico-deportivos na escola". Por un deporte escolar máis educativo	20
"Tú mesmo con tu mecanismo"	21
"¿Festas...? Yes, please".	22
A transversalidade na área de lingua inglesa	24
O mundo do neno epiléptico na idade escolar	24
Cine e saúde	25
Expresión oral e transversalidade: unha experiencia en clases de lingua española	28
Museo de Pontevedra. O ferto educativa	30
Museo Provincial de Lugo. Un museo para todos	30
Curriculos integrados. A urxencia dunha revisión da cultura e do traballo nos centros escolares	31
Proxecto vidro	32
A auga no noso contorno	34
A prevención de accidentes na Educación infantil. Imos á praia	36

